

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 21 Δεκεμβρίου 2010 (14.01)
(OR. en)**

17751/10

**Διοργανικός φάκελος:
2010/0065 (COD)**

**CODEC 1504
DROIPEN 151
MIGR 143
PE 551**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της:	Γενικής Γραμματείας
προς:	την Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων/το Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και για την προστασία των θυμάτων, με την οποία καταργείται η απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ - Αποτελέσματα της πρώτης ανάγνωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Στρασβούργο, 13 έως 16 Δεκεμβρίου 2010)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 294 της ΣΛΕΕ και την κοινή δήλωση για τις πρακτικές ρυθμίσεις της διαδικασίας συναπόφασης¹ διεξήχθησαν άτυπες επαφές μεταξύ Συμβουλίου, Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Επιτροπής με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία για το ανωτέρω θέμα σε πρώτη ανάγνωση και να μη χρειασθεί προσφυγή σε δεύτερη ανάγνωση και συνδιαλλαγή.

Εν προκειμένω, οι Εισηγήτριες κες Edit BAUER (EPP - ΣΚ) και Anna HEDH (S&D - ΣΔ) υπέβαλαν συμβιβαστική τροπολογία επί της πρότασης οδηγίας, εξ ονόματος της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων. Η τροπολογία αυτή είχε εγκριθεί κατά τις προαναφερόμενες άτυπες επαφές.

¹ ΕΕ C 145, της 30.6.2007, σ. 5.

II. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η κα Edit BAUER (EPP - ΣΚ) άνοιξε τη συζήτηση, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 2010, και τόνισε ορισμένα βασικά στοιχεία του κειμένου της συμβιβαστικής συμφωνίας.

Η κα Anna HEDH (S&D - ΣΔ):

- εξέφρασε ικανοποίηση για την καθιέρωση Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο·
- απηύθυνε έκκληση για να στοχοποιηθούν τα κύρια εγκληματικά στοιχεία που εμπλέκονται στην εμπορία ανθρώπων·
- απηύθυνε έκκληση για την πλήρη προστασία των θυμάτων εμπορίας. Μια τέτοια προστασία θα ενθαρρύνει επίσης τα θύματα να συνεργάζονται πλήρως με τις αρχές για την καταστολή της εμπορίας ανθρώπων· και
- τόνισε ότι είναι ανάγκη να μειωθεί η ζήτηση που συνδέεται με την εμπορία ανθρώπων. Εξέφρασε τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν ασκούνται ποινικές δίωξεις κατά των προσώπων που εκμεταλλεύονται άλλους ανθρώπους.

Η Επίτροπος MALMSTRÖM:

- επεσήμανε ότι το Κοινοβούλιο βοήθησε να βελτιωθεί η οδηγία με πολλούς τρόπους, ειδικότερα με τη συγκεκριμένη διάταξη που αφορά το καθεστώς και τα δικαιώματα των ασυνόδευτων ανηλίκων που είναι θύματα εμπορίας στο άρθρο 14· και
- εξέφρασε τη λύπη της για το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν στήριξε την πρόταση της Επιτροπής όσον αφορά την εξωεδαφική δικαιοδοσία για αδικήματα που διαπράττονται στο εξωτερικό από συνήθως διαμένοντες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εξέφρασε την ακράδαντη πεποίθησή της ότι μια διάταξη που θα εγγυόταν ότι θα μπορούσε να ασκείται δίωξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά των προσώπων που ζουν στην Ευρώπη και διαπράττουν αδικήματα εμπορίας ανθρώπων σε άλλες χώρες, θα πρόσθετε σημαντική αξία στην πρόταση οδηγίας. Ωστόσο, δεν στάθηκε δυνατό να θεσπιστεί μια τέτοια διάταξη. Προέβλεψε παρά ταύτα ότι το ζήτημα αυτό θα επανέλθει κατά τις εργασίες των θεσμικών οργάνων για την οδηγία σχετικά με την εκμετάλλευση παιδιών και την παιδική πορνογραφία. Η εξωεδαφική δικαιοδοσία για συνήθως διαμένοντες θα είχε ακόμη μεγαλύτερη σημασία κατά την εξέταση της δυνατότητας να προσάγονται στη δικαιοσύνη πρόσωπα που επιδίδονται σε σεξουαλικό τουρισμό με θύματα παιδιά και ζουν στην Ευρώπη.

Ο κ. Agustín DÍAZ DE MERA GARCÍA CONSUEGRA (EPP - ΙΣ), εξ ονόματος της πολιτικής ομάδας EPP:

- τόνισε ότι είναι ανάγκη:
 - να αντιμετωπιστούν τα κενά στην εθνική νομοθεσία·
 - να προστατευθούν οι ανήλικοι·
 - να ασκείται δίωξη κατά των μεσαζόντων·
 - να αντιμετωπιστεί η ζήτηση που συνδέεται με την εμπορία ανθρώπων· και
 - να κατάσχονται τα περιουσιακά στοιχεία και τα προϊόντα του εγκλήματος·
- υπογράμμισε το ρόλο που πρέπει να διαδραματίσει ο Frontex για τον εντοπισμό των διαδρομών και την ταυτοποίηση των διακινητών· και
- τόνισε το ρόλο του Ευρωπαϊού συντονιστή, επισημαίνοντας ότι θα πρέπει να διασφαλισθεί ότι δεν θα αλληλεπικαλύπτεται με το ρόλο της Ευρώπης.

Η κα Monika FLAŠÍKOVÁ BEŇOVÁ (S&D – ΣΚ), εξ ονόματος της πολιτικής ομάδας S&D, υπογράμμισε τη βαρύτητα του προβλήματος της εμπορίας ανθρώπων.

Η κα Antonyia PARVANOV (ALDE – ΒΛ), εξ ονόματος της πολιτικής ομάδας ALDE, κάλεσε τα κράτη μέλη να καταβάλλουν περισσότερες προσπάθειες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Η κα Judith SARGENTINI (Πράσινοι/EFA - ΚΧ), εξ ονόματος της πολιτικής ομάδας Πράσινοι/EFA:

- ζήτησε να παρέχεται στα θύματα εμπορίας που απελευθερώνονται ασφάλεια δικαίου όσον αφορά το δικαίωμα διαμονής τους στη χώρα όπου έχουν μεταφερθεί. Εξέφρασε την ελπίδα ότι το ζήτημα αυτό θα εξεταστεί κατά την αναθεώρηση της πρότασης· και
- εξέφρασε την άποψη ότι κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να αποφασίσει μεμονωμένα εάν θα πρέπει να ασκείται δίωξη κατά των προσώπων που χρησιμοποιούν υπηρεσίες εμπορίας ανθρώπων.

Η κα Andrea ČEŠKOVÁ (ECR - ΤΣ), εξ ονόματος της πολιτικής ομάδας ECR:

- εξέφρασε ικανοποίηση για τη συμβιβαστική συμφωνία με το Συμβούλιο· και
- εκτίμησε ότι θα είναι πολύ δύσκολη η άσκηση ποινικών διώξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο κατά των πελατών των διακινητών.

Η κα Cornelia ERNST (EUL/NGL - ΓΕ), εξ ονόματος της πολιτικής ομάδας EUL/NGL, τόνισε την ανάγκη να εκπαιδευθούν αρμόδιοι υπάλληλοι και να οριστούν συντονιστές στα κράτη μέλη.

Η κα Silvia COSTA (S&D - IT):

- ζήτησε να επανεξεταστεί η οδηγία του 2004 όσον αφορά τα δικαιώματα παραμονής των θυμάτων· και
- στήριξε τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής για την καταστολή του σεξουαλικού τουρισμού και της πορνογραφίας ανηλίκων.

Η Επίτροπος κα MALMSTRÖM έλαβε και πάλι το λόγο και:

- επεσήμανε ότι η Επιτροπή θα διόριζε την ίδια ημέρα Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας ο οποίος θα αναλάμβανε καθήκοντα τον Ιανουάριο του 2011· και
- εξέφρασε την άποψη ότι το ζήτημα της άσκησης ποινικής δίωξης θα πρέπει να συζητηθεί χωριστά, αλλά επεσήμανε ότι στο άρθρο 19 της οδηγίας προβλέπεται ότι η Επιτροπή μετά από ορισμένα έτη θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, στην οποία θα αξιολογούνται οι επιπτώσεις των υφιστάμενων εθνικών νομοθεσιών βάσει των οποίων διώκονται ποινικά οι χρήστες υπηρεσιών που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων, και η οποία θα συνοδεύεται, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις.

III. ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Κατά την ψηφοφορία της 14ης Δεκεμβρίου 2010, η ολομέλεια ενέκρινε τη συμβιβαστική τροπολογία. Καμιά άλλη τροπολογία δεν εγκρίθηκε. Η τροπολογία που εγκρίθηκε αντιστοιχεί στα όσα συμφωνήθηκαν μεταξύ των τριών θεσμικών οργάνων και, επομένως, αναμένεται να είναι αποδεκτή από το Συμβούλιο. Ως εκ τούτου, μόλις το κείμενο διατυπωθεί οριστικά από τους γλωσσομαθείς νομικούς¹, το Συμβούλιο θα πρέπει να είναι σε θέση να εκδώσει τη νομοθετική πράξη.

Το νομοθετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου δεν παραθέτει την εγκριθείσα τροπολογία αυτή καθεαυτή. Παραθέτει, αντιθέτως, τη θέση του Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, δηλαδή το κείμενο της πρότασης της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε με την τροπολογία.

Το κείμενο του νομοθετικού ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επισυνάπτεται στο παρόν σημείωμα.

¹ Προκειμένου να προετοιμασθεί η συνεδρίαση των γλωσσομαθών νομικών με τους εθνικούς εμπειρογνώμονες, οι αντιπροσωπίες που επιθυμούν να υποβάλουν παρατηρήσεις γλωσσικού/νομικού περιεχομένου μπορούν να τις διαβιβάσουν στη συντονιστική γραμματεία της Διεύθυνσης «Ποιότητα της Νομοθεσίας» του Συμβουλίου (secretariat.jl-codecision@consilium.europa.eu) έως τις 21 Ιανουαρίου 2011.

Εμπορία ανθρώπων *I**

Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων καθώς και για την προστασία των θυμάτων, με την οποία καταργείται η απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ (COM(2010)0095 – C7-0087/2010 – 2010/0065(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2010)0095),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 294, παράγραφος 2, και τα άρθρα 82, παράγραφος 2, και 83, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C7-0087/2010),
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων επί της προτεινόμενης νομικής βάσης,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 294, παράγραφος 3, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που διαβίβασαν τα εθνικά κοινοβούλια για το σχέδιο νομοθετικής πράξης,
 - έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 21ης Οκτωβρίου 2010,
 - αφού ζήτησε τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,
 - έχοντας υπόψη τη δέσμευση του εκπροσώπου του Συμβουλίου με επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 2010 να εγκρίνει την θέση του Κοινοβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 294, παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 55 και 37 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τις κοινές συνεδριάσεις της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, σύμφωνα με το άρθρο 51 του Κανονισμού,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A7-0348/2010),
1. εγκρίνει τη θέση σε πρώτη ανάγνωση όπως παρατίθεται κατωτέρω·
 2. ζητεί από την Επιτροπή να του υποβάλει εκ νέου την πρόταση, αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή να την αντικαταστήσει με νέο κείμενο·
 3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καθορίστηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 14 Δεκεμβρίου 2010 εν όψει της έγκρισης οδηγίας 2011/.../ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων καθώς και για την προστασία των θυμάτων, από την οποία αντικαθίσταται η απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 2 και το άρθρο 83 παράγραφος 1,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,
αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,
μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,
Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία²,
Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η εμπορία ανθρώπων συνιστά σοβαρό έγκλημα, το οποίο διαπράττεται συχνά στο πλαίσιο του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και κατάφωρη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ρητά απαγορευόμενη από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. *Η πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων αποτελεί προτεραιότητα για την Ένωση και τα κράτη μέλη.*
- (2) *Η παρούσα οδηγία αποτελεί μέρος γενικής δράσης κατά της εμπορίας ανθρώπων που καλύπτει δράση με τη συμμετοχή τρίτων χωρών, όπως αναφέρεται στο «Έγγραφο δράσης για την ενίσχυση της εξωτερικής διάστασης Ένωσης όσον αφορά τη δράση για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων» προς μια οικουμενική δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων». Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να αναληφθούν δράσεις σε τρίτες χώρες προέλευσης και μεταφοράς θυμάτων, για την αύξηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, τη βελτίωση της ευάλωτης κατάστασης, την παροχή στήριξης και συνδρομής στα θύματα, την καταπολέμηση των βασικών αιτίων της εμπορίας ανθρώπων, και τη στήριξη των χωρών ώστε να εκπονήσουν κατάλληλη νομοθεσία για την πάταξη του φαινομένου αυτού.*
- (3) *Στην παρούσα οδηγία αναγνωρίζονται οι ιδιαιτερότητες ανά φύλο του φαινομένου της εμπορίας και ότι συχνά η εμπορία γυναικών και ανδρών διεξάγεται για διαφορετικούς σκοπούς. Για το λόγο αυτό, η συνδρομή και τα μέτρα στήριξης θα πρέπει, όπου είναι δυνατόν, να σχεδιάζονται με βάση το φύλο. Οι παράγοντες «άπωσης» και «έλξης» μπορεί να διαφέρουν αναλόγως των σχετικών τομέων, όπως η εμπορία ανθρώπων για τη βιομηχανία του σεξ ή για εκμετάλλευση εργασίας, παραδείγματος χάριν, σε κατασκευαστικές εργασίες, το γεωργικό τομέα ή για οικιακή εργασία.*

¹ Γνώμη της 21ης Οκτωβρίου 2010.

² Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2010.

- (4) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αναλάβει δέσμευση όσον αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και την προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων της εμπορίας. Για τον σκοπό αυτό, εκδόθηκε η απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2002, για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων¹, καθώς και σχέδιο της ΕΕ για βέλτιστες πρακτικές, πρότυπα και διαδικασίες για την καταπολέμηση και την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων². **Εξάλλου, στο πρόγραμμα της Στοκχόλμης που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δίδεται σαφής προτεραιότητα στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Θα πρέπει να μελετηθεί η εφαρμογή άλλων μέτρων, όπως η στήριξη για την ανάπτυξη γενικών κοινών δεικτών της Ένωσης για την αναγνώριση των θυμάτων εμπορίας, μέσω ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, και ειδικότερα των κρατικών και ιδιωτικών κοινωνικών υπηρεσιών.**
- (5) **Οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών θα εξακολουθήσουν να συνεργάζονται για την ενίσχυση της καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων. Ως προς αυτό, είναι σημαντική η στενή διασυννοριακή συνεργασία, μεταξύ άλλων και η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, καθώς και ο συνεχής ανοικτός διάλογος μεταξύ των αστυνομικών, δικαστικών και οικονομικών αρχών των κρατών μελών. Ο συντονισμός των ερευνών και των διώξεων των υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει να διευκολύνονται με την ενισχυμένη συνεργασία με την Ευροπόλ και την Eurojust, τη σύσταση κοινών ομάδων έρευνας καθώς και με την εφαρμογή της απόφασης-πλαίσιο 2009/948/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την πρόληψη και τον διακανονισμό συγκρούσεων δικαιοδοσίας σε ποινικές υποθέσεις³.**
- (6) **Τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και να συνεργάζονται με αυτές, περιλαμβανομένων και των σχετικών αναγνωρισμένων και ενεργών μη κυβερνητικών οργανώσεων που συνεργάζονται με θύματα εμπορίας, ειδικότερα στο πλαίσιο πρωτοβουλιών για τη διαμόρφωση πολιτικών, εκστρατειών για τη βελτίωση της πληροφόρησης και της ευαισθητοποίησης, ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων και κατάρτισης τόσο στην παρακολούθηση όσο και στην αξιολόγηση των επιπτώσεων των μέτρων για την καταπολέμηση της εμπορίας.**
- (7) Η παρούσα οδηγία υιοθετεί ολοκληρωμένη, **ολιστική προσέγγιση, καθώς και υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** όσον αφορά την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων **και κατά την εφαρμογή της θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η οδηγία 2004/81/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργειας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές⁴, και η οδηγία 2009/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την επιβολή ελάχιστων προτύπων όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά των εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών⁵.** Βασικοί στόχοι της παρούσας οδηγίας είναι η πιο σθεναρή πρόληψη, η δίωξη και η προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων. **Η παρούσα οδηγία επεξηγεί επίσης τα πλαίσια στα οποία**

¹ ΕΕ L 203, 1.8.2002, σ. 1.

² ΕΕ C 311, 9.12.2005, σ. 1.

³ **ΕΕ L 328, 15.12.2009, σ. 42.**

⁴ ΕΕ L 261, 6.8.2004, σ. 19.

⁵ ΕΕ L 168, 30.6.2009, σ. 24.

παρουσιάζονται οι διάφορες μορφές εμπορίας και στοχεύει στη διασφάλιση των πλέον αποτελεσματικών μέτρων αντιμετώπισης της κάθε μορφής της.

- (8) Τα παιδιά είναι πιο ευάλωτα και συνεπώς κινδυνεύουν περισσότερο να πέσουν θύματα εμπορίας ανθρώπων. Όλες οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται με γνώμονα το ύψιστο συμφέρον του παιδιού, σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού.
- (9) Το πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών του 2000 για την πρόληψη, καταστολή και δίωξη της εμπορίας προσώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2005 για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων αποτελούν καθοριστικής σημασίας στάδια στη διαδικασία ενίσχυσης της διεθνούς συνεργασίας κατά της εμπορίας ανθρώπων. ***Σημειώνεται ότι η σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης περιέχει έναν μηχανισμό αξιολόγησης που αποτελείται από την ομάδα εμπειρογνομόνων για τη δράση κατά της εμπορίας ανθρώπων (GRETA) και την επιτροπή των συμβαλλομένων μερών. Προς αποφυγή περιττών προσπαθειών, θα πρέπει να υποστηριχθεί ο συντονισμός μεταξύ διεθνών οργανισμών με αρμοδιότητες όσον αφορά τις δράσεις καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.***
- (10) ***Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της αρχής της μη επαναπροώθησης σύμφωνα με τη Σύμβαση για το καθεστώς των προσφύγων της 28ης Ιουλίου 1951 (Σύμβαση της Γενεύης) και σύμφωνα με το άρθρο 4 και το άρθρο 19, παράγραφος 2 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.***
- (11) Για να αντιμετωπιστούν πρόσφατες εξελίξεις του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων, η παρούσα οδηγία υιοθετεί μια ευρύτερη αντίληψη ως προς το τι πρέπει να θεωρείται εμπορία ανθρώπων σε σχέση με την έννοια που λαμβάνεται υπόψη στην απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ, και συνεπώς περιλαμβάνει πρόσθετες μορφές εκμετάλλευσης. Στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, η καταναγκαστική επαιτεία θα πρέπει να νοείται ως μορφή καταναγκαστικής εργασίας ή υπηρεσίας όπως ορίζονται στη σύμβαση ILO αριθ. 29 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας του 1930 για καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία. Ως εκ τούτου, η εκμετάλλευση της επαιτείας, ***συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποίησης εξαρτωμένου ατόμου που είναι θύμα εμπορίας για σκοπούς επαιτείας***, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού της εμπορίας ανθρώπων μόνο εφόσον συντρέχουν όλα τα στοιχεία καταναγκαστικής εργασίας ή υπηρεσιών. Υπό το πρίσμα της σχετικής νομολογίας, το κύρος οιασδήποτε πιθανής συναίνεσης για την εκτέλεση αυτής της υπηρεσίας θα πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση. Εντούτοις, στις περιπτώσεις που ενέχεται παιδί, οιαδήποτε πιθανή συναίνεση δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να θεωρείται έγκυρη. Η έκφραση «εκμετάλλευση εγκληματικών δραστηριοτήτων» θα πρέπει να νοείται ως εκμετάλλευση προσώπου για τη διάπραξη, μεταξύ άλλων, μικροκλοπών, κλοπών σε καταστήματα, ***λαθρεμπορίου ναρκωτικών*** και άλλων παρόμοιων δραστηριοτήτων που υπόκεινται σε κυρώσεις και ενέχουν οικονομικά οφέλη. Ο ορισμός καλύπτει επίσης την εμπορία ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων, που ***■*** συνιστά σοβαρή παραβίαση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της σωματικής ακεραιότητας ***καθώς και, παραδείγματος χάριν, άλλες συμπεριφορές όπως περιπτώσεις παράνομων υιοθεσιών ή καταναγκαστικών γάμων εφόσον συνιστούν αντικειμενική υπόσταση εμπορίας ανθρώπων.***

- (12) Η αυστηρότητα των κυρώσεων στην παρούσα οδηγία αντικατοπτρίζει την όλο και μεγαλύτερη ανησυχία στα κράτη μέλη σχετικά με την *ανάπτυξη του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων. Για τον λόγο αυτό η παρούσα οδηγία χρησιμοποιεί ως βάση τα επίπεδα 3 και 4 στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 24ης-25ης Απριλίου 2002 όσον αφορά την προσέγγιση των ποινών*. Όταν το αδίκημα διαπράττεται υπό ορισμένες περιστάσεις, για παράδειγμα σε βάρος ιδιαίτερα ευάλωτου θύματος, η ποινή θα πρέπει να είναι αυστηρότερη. Στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, μεταξύ των ιδιαίτερα ευάλωτων προσώπων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται τουλάχιστον όλα τα παιδιά **■**. *Άλλοι παράγοντες που μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση του ευάλωτου χαρακτήρα των θυμάτων είναι, παραδείγματος χάριν, το φύλο, η εγκυμοσύνη, η κατάσταση της υγείας και η αναπηρία*. Όταν το αδίκημα είναι ιδιαίζοντως σοβαρό, για παράδειγμα όταν τίθεται σε κίνδυνο η ζωή του θύματος ή όταν έχει χρησιμοποιηθεί σοβαρή βία *όπως βασανιστήρια, καταναγκαστική χρήση ναρκωτικών/φαρμάκων, βιασμός ή άλλες σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας* ή έχει προκληθεί *με άλλο τρόπο* σοβαρή βλάβη στο θύμα, αυτό θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται σε ιδιαίτερα αυστηρές ποινές. Όταν στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας γίνεται αναφορά σε παράδοση, η αναφορά ερμηνεύεται σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών¹. *Στο πλαίσιο της εκτέλεσης της ποινής μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η σοβαρότητα του διαπραχθέντος αδικήματος*.
- (13) *Κατά την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει να εφαρμόζονται οι υφιστάμενες πράξεις για την κατάσχεση και τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος, όπως η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διακρατικού Οργανωμένου Εγκλήματος και τα πρωτόκολλά της, η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1990 σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την εξακρίβωση, την κατάσχεση και τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος, η απόφαση-πλαίσιο 2001/500/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2001, για το ξέπλυμα χρήματος, τον προσδιορισμό, τον εντοπισμό, τη δέσμευση, την κατάσχεση και τη δήμευση των οργάνων και των προϊόντων του εγκλήματος², η απόφαση-πλαίσιο 2005/212/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος³. Θα πρέπει να ενθαρρύνεται η χρήση των κατασχεθέντων και δемеυθέντων οργάνων και προϊόντων των εγκλημάτων που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία για τη στήριξη της συνδρομής προς τα θύματα και της προστασίας τους, περιλαμβανομένης και της αποζημίωσης των θυμάτων και για διασυννοριακές δραστηριότητες επιβολής του νόμου της Ένωσης για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων*.
- (14) Τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει, σύμφωνα με τις βασικές αρχές των νομικών συστημάτων των σχετικών κρατών μελών, να προστατεύονται από τη δίωξη ή την επιβολή κυρώσεων για εγκληματικές δραστηριότητες, όπως π.χ. χρήση πλαστών εγγράφων ή αδικήματα που προβλέπονται στη νομοθεσία περί πορνείας ή μετανάστευσης, τις οποίες έχουν υποχρεωθεί να διαπράξουν ως άμεση συνέπεια της κατάστασής τους ως θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Σκοπός αυτής της προστασίας είναι να διασφαλιστούν τα ανθρώπινα δικαιώματα των θυμάτων, να αποφευχθεί περαιτέρω θυματοποίηση και παράλληλα να ενθαρρυνθούν τα θύματα να προσέλθουν ως μάρτυρες στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών

¹ EE L 190, 18.7.2002, σ. 1.

² EE L 182, 5.7.2001, σ. 1.

³ EE L 68, 15.3.2005, σ. 49.

κατά των δραστών. Η διασφάλιση αυτή δεν θα πρέπει να αποκλείει τη δίωξη ή την επιβολή ποινής για αδικήματα που διαπράττει ή στα οποία συμμετέχει ένα πρόσωπο εκ προθέσεως.

- (15) Για να εξασφαλιστεί η επιτυχής διερεύνηση και δίωξη αδικημάτων σχετικών με την εμπορία ανθρώπων, η έναρξή τους δεν θα πρέπει να εξαρτάται, κατ' αρχήν, από την κατάθεση μήνυσης ή έγκλησης εκ μέρους των θυμάτων. **Όταν τούτο επιβάλλεται από το χαρακτήρα του αδικήματος**, η δίωξη πρέπει να επιτρέπεται για ικανό χρονικό διάστημα μετά την ενηλικίωση του θύματος. **Η διάρκεια του ικανού χρονικού διαστήματος θα πρέπει να καθορίζεται σύμφωνα με το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο.** Οι υπάλληλοι των υπηρεσιών επιβολής του νόμου και δίωξης θα πρέπει να έχουν τύχει επαρκούς επιμόρφωσης, επίσης με σκοπό την ενίσχυση της εφαρμογής του διεθνούς δικαίου και της δικαστικής συνεργασίας. Όσοι είναι υπεύθυνοι για τη διερεύνηση και την άσκηση διώξεων στην περίπτωση αυτού του τύπου αδικημάτων θα πρέπει να έχουν επίσης πρόσβαση σε εργαλεία που χρησιμοποιούνται για τη διερεύνηση του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών ποινικών αδικημάτων· **τα εργαλεία αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν** παρακολούθηση των επικοινωνιών, κεκαλυμμένη παρακολούθηση συμπεριλαμβανόμενης και της ηλεκτρονικής παρακολούθησης, παρακολούθηση τραπεζικών λογαριασμών και άλλες οικονομικής φύσεως έρευνες.
- (16) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική δίωξη διεθνών σπειρών το κέντρο δράσης των οποίων τοποθετείται σε κράτος μέλος και οι οποίες διαπράττουν αδικήματα εμπορίας ανθρώπων σε τρίτες χώρες, θα πρέπει να θεμελιωθεί διεθνής δικαιοδοσία για το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων στις περιπτώσεις που ο δράστης είναι υπήκοος **του εν λόγω** κράτους μέλους και το αδίκημα διαπράττεται εκτός του εδάφους του εν λόγω κράτους μέλους. Ομοίως, **μπορεί** να θεμελιωθεί δικαιοδοσία στις περιπτώσεις που **ο δράστης είναι συνήθως διαμένων**, το θύμα είναι υπήκοος κράτους μέλους ή συνήθως διαμένων σε αυτό, ή όταν το αδίκημα διαπράττεται για λογαριασμό νομικού προσώπου εγκαταστημένου στο έδαφος κράτους μέλους και το αδίκημα διαπράττεται εκτός του εδάφους του εν λόγω κράτους μέλους.
- (17) Ενώ η οδηγία 2004/81/EK προβλέπει την έκδοση τίτλου παραμονής για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, και η οδηγία 2004/38/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών¹ ρυθμίζει την άσκηση από τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους του δικαιώματος να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από την απέλαση, η παρούσα οδηγία θεσπίζει ειδικά προστατευτικά μέτρα για κάθε θύμα εμπορίας ανθρώπων. Κατά συνέπεια, η παρούσα οδηγία δεν ασχολείται με τους όρους παραμονής τους στην επικράτεια των κρατών μελών.
- (18) Τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει να είναι σε θέση να απολαύουν κατά τρόπο αποτελεσματικό των δικαιωμάτων τους. Ως εκ τούτου, στα θύματα θα πρέπει να εξασφαλίζεται η παροχή συνδρομής και στήριξης πριν, κατά τη διάρκεια και για ικανό χρονικό διάστημα μετά τις ποινικές διαδικασίες. **Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν πόρους στους οποίους θα βασίζεται η συνδρομή προς τα θύματα, η στήριξή τους και η προστασία τους.** Στην παρεχόμενη συνδρομή και στήριξη θα πρέπει να περιλαμβάνεται μια ελάχιστη σειρά μέτρων αναγκαίων ώστε τα θύματα να μπορέσουν να συνέλθουν και να απαλλαγούν από τους διακινητές τους. Η πρακτική εφαρμογή αυτών των μέτρων θα πρέπει, με βάση την κατά περίπτωση αξιολόγηση που γίνεται σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες, να

¹ ΕΕ L 158, 30.4.2004, σ. 77.

λαμβάνει υπόψη την κατάσταση, **το πολιτιστικό πλαίσιο** και τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου προσώπου. Η συνδρομή και στήριξη πρέπει να **παρέχονται** αμέσως μόλις **υπάρξουν βάσιμοι λόγοι για να πιστευτεί κανείς** ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων και ανεξάρτητα από την προθυμία του να προσέλθει ως μάρτυρας. **Στις περιπτώσεις που το θύμα δεν διαμένει νόμιμα στο σχετικό κράτος μέλος, η συνδρομή και η στήριξη** θα πρέπει να παρέχονται άνευ όρων τουλάχιστον **κατά τη διάρκεια** της προθεσμίας επίσκεψης **■** . Αν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ταυτοποίησης ή την λήξη της προθεσμίας επίσκεψης το θύμα δεν θεωρείται ως επιλέξιμο για άδεια διαμονής ή κατ' άλλον τρόπο δεν διαθέτει νόμιμη κατοικία στο εν λόγω κράτος μέλος, **ή αν τα θύματα έχουν εγκαταλείψει το έδαφος αυτού του κράτους μέλους**, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν έχει την υποχρέωση να συνεχίσει την παροχή συνδρομής και στήριξης στο πρόσωπο αυτό δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Κατά περίπτωση, η παροχή συνδρομής και στήριξης θα πρέπει να συνεχιστεί για ικανό χρονικό διάστημα μετά την ολοκλήρωση των ποινικών διαδικασιών, για παράδειγμα αν συνεχίζεται η ιατρική περίθαλψη λόγω σοβαρής σωματικής ή ψυχολογικής βλάβης οφειλόμενης στο αδίκημα ή αν κινδυνεύει η ασφάλεια του θύματος λόγω των καταθέσεών του στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

- (19) Η απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες¹ καθορίζει σειρά δικαιωμάτων των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα προστασίας και αποζημίωσης. Επιπλέον, τα θύματα εμπορίας ανθρώπων θα πρέπει να έχουν πρόσβαση **χωρίς καθυστερήσεις** σε νομικές συμβουλές και, **ανάλογα με τον ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη**, νομική εκπροσώπηση, μεταξύ άλλων και για την απαίτηση αποζημίωσης. **Η εν λόγω νομική συνδρομή θα μπορεί επίσης να παρέχεται από τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την απαίτηση αποζημίωσης από το κράτος**. Σκοπός της παροχής νομικών συμβουλών είναι η ενημέρωση των θυμάτων και η παροχή συμβουλών σε αυτά ως προς τις διάφορες δυνατότητές που τους παρέχονται. Οι νομικές συμβουλές θα πρέπει να παρέχονται από πρόσωπο που έχει δεχθεί την κατάλληλη νομική κατάρτιση, χωρίς απαιτήτως να είναι δικηγόρος. Οι νομικές συμβουλές και, **ανάλογα με τον ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη**, η νομική εκπροσώπηση πρέπει να παρέχονται δωρεάν τουλάχιστον όταν το θύμα δεν έχει επαρκείς οικονομικούς πόρους κατά τρόπο σύμφωνο με τις εσωτερικές διαδικασίες των κρατών μελών. Δεδομένου ότι θύματα παιδικής ηλικίας δεν είναι πιθανόν να διαθέτουν τέτοιους πόρους, η παροχή νομικών συμβουλών και νομικής εκπροσώπησης θα τους παρέχεται στην πράξη δωρεάν. Επιπλέον, με βάση τη μεμονωμένη αξιολόγηση κινδύνου που διεξάγεται σύμφωνα με τις εθνικές διαδικασίες, τα θύματα θα πρέπει να προστατεύονται από αντίποινα, εκφοβισμό και από τον κίνδυνο να πέσουν και πάλι θύματα εμπορίας.
- (20) Τα θύματα της εμπορίας ανθρώπων που έχουν ήδη υποστεί την κακοποίηση και την εξευτελιστική μεταχείριση που συνεπάγεται συνήθως η εμπορία ανθρώπων, όπως **σεξουαλική εκμετάλλευση**, βιασμό, πρακτικές δουλείας και την αφαίρεση οργάνων, θα πρέπει να προστατεύονται από επακόλουθη θυματοποίηση και περαιτέρω τραύματα κατά την ποινική διαδικασία. **Θα πρέπει να αποφεύγεται η άσκοπη επανάληψη των ακροάσεων στη διάρκεια της έρευνας, της δίωξης και της δίκης, όπου είναι δυνατόν παραδείγματος χάριν, μέσω της παραγωγής, το συντομότερο δυνατόν κατά τη διαδικασία, των ακροάσεων σε βιντεοσκόπηση**. Προς τον σκοπό αυτό, τα θύματα εμπορίας θα πρέπει, κατά την ποινική έρευνα και διαδικασία να τυγχάνουν της κατάλληλης μεταχείρισης για τις ατομικές τους ανάγκες. Η αξιολόγηση των ατομικών αναγκών θα λαμβάνει υπόψη παράγοντες όπως η

¹ ΕΕ L 82, 22.3.2001, σ. 1.

ηλικία, εγκυμοσύνη, υγεία, αναπηρία και άλλες ατομικές συνθήκες, καθώς επίσης και τις σωματικές και ψυχολογικές συνέπειες του ποινικού αδικήματος το οποίο υπέστη το θύμα. Η απόφαση εφαρμογής ή μη της μεταχείρισης αυτής και ο τρόπος εφαρμογής λαμβάνεται για κάθε απόφαση χωριστά, τηρουμένων των κριτηρίων που ορίζονται στην εθνική νομοθεσία τους καθώς και της εξουσίας εκτίμησης, της πρακτικής και των κατευθύνσεων των δικαστηρίων.

- (21) *Τα μέτρα συνδρομής και στήριξης παρέχονται στα θύματα μετά από προηγούμενη ενημέρωσή τους και συναίνεσή τους. Τα θύματα θα πρέπει συνεπώς να ενημερώνονται ως προς τα σημαντικά στοιχεία των μέτρων αυτών, ενώ τα μέτρα δεν πρέπει να τους επιβάλλονται. Η άρνηση των θυμάτων να δεχθούν τα μέτρα συνδρομής ή στήριξης δεν συνεπάγεται υποχρέωση για τις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών να παράσχουν στα θύματα εναλλακτικά μέτρα.*
- (22) Επιπλέον των μέτρων που προβλέπονται για όλα τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι προβλέπονται ειδικά μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας για τα θύματα παιδικής ηλικίας. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να παρέχονται με γνώμονα το ύψιστο συμφέρον του παιδιού και σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού. Όταν η ηλικία του προσώπου που υπέστη το αδίκημα της εμπορίας ανθρώπων είναι αβέβαιη και υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι το πρόσωπο είναι κάτω των 18 ετών, το πρόσωπο θεωρείται κατά τεκμήριο παιδί και τυγχάνει άμεσης συνδρομής, στήριξης και προστασίας. Τα μέτρα συνδρομής και στήριξης θυμάτων παιδικής ηλικίας θα πρέπει να επικεντρώνονται στη σωματική και ψυχολογική αποκατάστασή τους και σε μια βιώσιμη λύση για το εν λόγω πρόσωπο. **Η πρόσβαση στην εκπαίδευση θα βοηθά τα παιδιά** να επανενταχθούν στην κοινωνία. Επειδή τα παιδιά θύματα εμπορίας ανθρώπων είναι ιδιαίτερα ευάλωτα, θα πρέπει να υπάρξουν πρόσθετα μέτρα προστασίας που θα τα καλύψουν κατά τις συνεντεύξεις που αποτελούν τμήμα της ποινικής έρευνας και διαδικασίας.
- (23) *Θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στα θύματα εμπορίας που είναι ασυνόδευτα παιδιά καθόσον χρήζουν ειδικής συνδρομής και στήριξης διότι είναι ιδιαίτερα ευάλωτα. Από τη στιγμή που αναγνωριστεί ένα ασυνόδευτο παιδί ως θύμα εμπορίας ανθρώπων και έως ότου εξευρεθεί μόνιμη λύση, τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή κατάλληλα για τις ανάγκες των παιδιών μέτρα υποδοχής και διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται οι προσήκουσες διαδικαστικές διασφαλίσεις. Πρέπει να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζεται ότι, κατά περίπτωση, διορίζεται κηδεμόνας ή/και εκπρόσωπος για να διαφυλάξει τα συμφέροντα του ανηλίκου. Οι αποφάσεις ως προς το μέλλον κάθε ασυνόδευτου παιδιού θύματος πρέπει να λαμβάνονται σε πολύ σύντομο διάστημα με σκοπό την εξεύρεση μόνιμων λύσεων που βασίζονται σε ατομική αξιολόγηση των συμφερόντων των παιδιών, τα οποία έχουν πρωταρχική σημασία. Μόνιμη λύση μπορεί να είναι η επιστροφή και επανένταξη στη χώρα καταγωγής ή στη χώρα επιστροφής, η ένταξη στην κοινωνία υποδοχής, η χορήγηση του διεθνούς καθεστώτος προστασίας ή άλλου καθεστώτος δυνάμει του εθνικού δικαίου των κρατών μελών.*
- (24) *Όταν ορίζεται, δυνάμει της παρούσας οδηγίας, κηδεμόνας ή/και εκπρόσωπος για τα παιδιά, οι ρόλοι αυτοί μπορούν να επιτελούνται από το ίδιο πρόσωπο ή από νομικό πρόσωπο, ίδρυμα ή αρχή.*
- (25) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να θεσπίσει ή/και να ενισχύσει τις πολιτικές παρεμπόδισης της εμπορίας ανθρώπων καθώς επίσης να λάβει μέτρα για την αποθάρρυνση **και τον περιορισμό** της ζήτησης που ευνοεί όλες τις μορφές εκμετάλλευσης, καθώς και μέτρα για να περιοριστεί

ο κίνδυνος ύπαρξης θυμάτων, και τούτο μέσω της έρευνας, **συμπεριλαμβανομένης της έρευνας σχετικά με νέες μορφές εμπορίας ανθρώπων**, της πληροφόρησης, της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης. Κατά τις πρωτοβουλίες αυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσεγγίζουν το θέμα λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου και τα δικαιώματα των παιδιών. Κάθε λειτουργός που ενδέχεται να έρθει σε επαφή με θύματα ή με ενδεχόμενα θύματα εμπορίας ανθρώπων πρέπει να είναι δεόντως καταρτισμένος προκειμένου να μπορεί να εντοπίζει τα θύματα και να ασχολείται με αυτά. Η εν λόγω υποχρέωση επιμόρφωσης **θα πρέπει να προωθηθεί για τα μέλη των κατωτέρω κατηγοριών εφόσον ενδέχεται να έλθουν σε επαφή με τα θύματα**: αστυνομικούς υπαλλήλους, μεθοριακούς φρουρούς, υπαλλήλους υπηρεσιών που αφορούν **μετανάστες, εισαγγελείς, δικηγόρους, δικαστές και υπαλλήλους στο χώρο της δικαιοσύνης**, επιθεωρητές εργασίας, **κοινωνικούς λειτουργούς, προσωπικό υπηρεσιών παιδικής μέριμνας και υγειονομικής περίθαλψης** και προξενικό προσωπικό, αλλά, ανάλογα με τοπικές συνθήκες, θα μπορούσε να αφορά και άλλες ομάδες δημοσίων λειτουργών που ενδέχεται να συναντήσουν θύματα εμπορίας ανθρώπων κατά την άσκηση της εργασίας τους.

- (26) Η οδηγία 2009/52/ΕΚ ▯ προβλέπει την επιβολή κυρώσεων στους εργοδότες που απασχολούν παράνομα διαμενόντες υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι, μολονότι δεν έχουν κατηγορηθεί ή καταδικαστεί για εμπορία ανθρώπων, χρησιμοποιούν την εργασία ή τις υπηρεσίες προσώπου, γνωρίζοντας ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι θύμα εμπορίας. Πέραν αυτού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων σε εκείνους που χρησιμοποιούν οποιαδήποτε υπηρεσία παρέχεται από θύμα εμπορίας, γνωρίζοντας ότι πρόκειται για θύμα εμπορίας. Αυτή η ευρύτερη ποινικοποίηση θα μπορούσε να συμπεριλάβει εργοδότες νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και υπηκόων της Ένωσης, καθώς και τους αγοραστές σεξουαλικών υπηρεσιών από οποιοδήποτε θύμα εμπορίας, ανεξαρτήτως της εθνικότητάς τους.
- (27) Από τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργηθούν εθνικά συστήματα παρακολούθησης, όπως οι εθνικοί εισηγητές ή ανάλογοι μηχανισμοί, κατά τον τρόπο που αυτά θεωρούν κατάλληλο σύμφωνα με την εσωτερική τους οργάνωση και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη ελάχιστης υποδομής για συγκεκριμένα καθήκοντα, με σκοπό τη διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τις τάσεις που επικρατούν στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων, τη **συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων**, τη στάθμιση των αποτελεσμάτων των ενεργειών κατά της εμπορίας, καθώς και την τακτική υποβολή αναφορών ▯. **Οι εθνικοί εισηγητές ή ισοδύναμοι μηχανισμοί περιλαμβάνονται ήδη σε άτυπο δίκτυο της Ένωσης που έχει συσταθεί με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 4ης Ιουνίου 2009. Ο Συντονιστής Δράσης κατά της Εμπορίας θα συμμετέχει στις εργασίες του Δικτύου αυτού το οποίο παρέχει στην Ένωση και στα κράτη μέλη της αντικειμενικές, αξιόπιστες, συγκρίσιμες και επικαιροποιημένες στρατηγικές πληροφορίες στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων και ανταλλαγές εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών για την πρόληψη και καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων σε επίπεδο Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει στις κοινές δραστηριότητες των εθνικών εισηγητών ή των ισοδύναμων μηχανισμών.**
- (28) **Για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δράσης κατά της εμπορίας, η Ένωση θα πρέπει να εξακολουθήσει να εξελίσσει τις εργασίες της ως προς τη μεθοδολογία και τις μεθόδους συλλογής δεδομένων για την παραγωγή συγκρίσιμων στατιστικών στοιχείων**
- (29) **Με γνώμονα το πρόγραμμα της Στοκχόλμης και με σκοπό την ανάπτυξη ενοποιημένης προσέγγισης της Ένωσης κατά της εμπορίας ανθρώπων που θα αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση της δέσμευσης της Ένωσης και των κρατών μελών της καθώς και**

των προσπαθειών τους για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας αυτής, τα κράτη μέλη πρέπει να διευκολύνουν τα καθήκοντα του Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας. Στις ενέργειες αυτές περιλαμβάνονται παραδείγματος χάριν η βελτίωση του συντονισμού και της συνοχής μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της Ένωσης καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και των διεθνών φορέων, η συμβολή στη χάραξη υφιστάμενων ή νέων ενωσιακών πολιτικών και στρατηγικών για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων ή η υποβολή εκθέσεων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

- (30) *Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί να τροποποιήσει και να επεκτείνει τις διατάξεις της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ. Δεδομένου ότι οι τροποποιήσεις που πρέπει να επέλθουν είναι ουσιαστικές ως προς τον αριθμό και τη φύση, η απόφαση πλαίσιο θα πρέπει για λόγους σαφήνειας να αντικατασταθεί στο σύνολό της.*
- (31) *Σύμφωνα με την παράγραφο 34 της Διοργανικής Συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας¹, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εκπονήσουν, για λογαριασμό τους και προς το συμφέρον της Ένωσης, τους δικούς τους πίνακες που στο μέτρο του δυνατού, θα απεικονίζουν τη συσχέτιση της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα που έλαβαν για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο, και να δημοσιοποιήσουν τους πίνακες αυτούς.*
- (32) *Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, συγκεκριμένα η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί, ως εκ τούτου, λόγω της κλίμακας και των συνεπειών της ενέργειας, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου.*
- (33) *Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδιαίτερα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την απαγόρευση της δουλείας, της καταναγκαστικής εργασίας και της εμπορίας ανθρώπων, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων και εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης, τα δικαιώματα του παιδιού, το δικαίωμα της ελευθερίας και της ασφάλειας, την ελεύθερη έκφραση και πληροφόρηση, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτης δίκης, και τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιόποινων πράξεων και ποινών. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία επιδιώκει να εξασφαλίσει την πλήρη τήρηση αυτών των δικαιωμάτων και αρχών και πρέπει να εφαρμόζεται ανάλογα.*
- (34) *Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία έχει κοινοποιήσει ότι επιθυμεί να συμμετάσχει στην έκδοση και την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.*
- (35) *Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης,*

¹ ΕΕ C 321, 31.12.2003, σ. 1.

που προσαρτώνται **στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και** στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ανωτέρω Πρωτοκόλλου**, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν **συμμετέχει** στην έκδοση της παρούσας οδηγίας και δεν θα **δεσμεύεται** από αυτήν ούτε θα **υπόκειται** στην εφαρμογή της.

- (36) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του Πρωτοκόλλου (αριθ. 22) σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη **Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και** στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της,
- ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1 Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων στον τομέα της εμπορίας ανθρώπων. Αποβλέπει επίσης στην θέσπιση ορισμένων κοινών διατάξεων, **λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου**, που θα ενισχύσουν την πρόληψη του εγκλήματος και την προστασία των θυμάτων.

Άρθρο 2 Αδικήματα σχετικά με την εμπορία ανθρώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τιμωρούνται οι ακόλουθες εκ προθέσεως τελούμενες πράξεις:

Η πρόσληψη, μεταφορά, διακίνηση, στέγαση ή υποδοχή προσώπων, συμπεριλαμβανομένης και της ανταλλαγής ή της μεταβίβασης εξουσίας επί των προσώπων αυτών, με την απειλή της χρήσης ή τη χρήση βίας ή άλλων μορφών εξαναγκασμού, με απαγωγή, απάτη, παραπλάνηση, κατάχρηση εξουσίας ή ευάλωτης θέσης ή με πληρωμή ή αποδοχή χρημάτων ή άλλων απολαβών για την εξασφάλιση της συναίνεσης προσώπου κατέχοντος εξουσία επί ενός άλλου, για σκοπούς εκμετάλλευσής.
2. Ως κατάχρηση ευάλωτης κατάστασης νοείται η κατάσταση στην οποία το σχετικό πρόσωπο δεν έχει άλλη πραγματική ή παραδεκτή επιλογή από το να υποστεί τη συγκεκριμένη κατάχρηση.
3. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει, τουλάχιστον, την εκμετάλλευση της εκπόρνευσης άλλων ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, την καταναγκαστική παροχή εργασίας ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της επαιτείας, τη δουλεία ή άλλες πρακτικές παρεμφερείς προς τη δουλεία, την οικιακή δουλεία, την εκμετάλλευση εγκληματικών δραστηριοτήτων ή την αφαίρεση οργάνων.
4. Η συναίνεση του θύματος εμπορίας ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευσή του, σκοπούμενη ή πραγματική, είναι αδιάφορη εάν έχουν χρησιμοποιηθεί τα μέσα που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1.
5. Όταν η πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 αφορά παιδί, συνιστά αξιόποινη πράξη εμπορίας ανθρώπων ακόμη και εάν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί τα μέσα που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1.

6. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ως «παιδί» νοείται κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών.

Άρθρο 3 Υποκίνηση, υποβοήθηση, συνεργία και απόπειρα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τιμωρείται η υποκίνηση, η υποβοήθηση, η συνεργία ή η απόπειρα διάπραξης αδικήματος που αναφέρεται στο άρθρο 2.

Άρθρο 4 Κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τιμωρούνται τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 με στερητική της ελευθερίας ποινή το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται σε τουλάχιστον πέντε έτη.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τιμωρούνται τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 2 με στερητική της ελευθερίας ποινή το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται σε τουλάχιστον δέκα έτη στις περιπτώσεις που το αδίκημα διεπράχθη υπό μία από τις ακόλουθες περιστάσεις:
 - α) **■** το αδίκημα διεπράχθη εις βάρος ιδιαίτερα ευάλωτου θύματος, το οποίο βάσει της παρούσας οδηγίας, περιλαμβάνει τουλάχιστον θύματα παιδικής ηλικίας **■** ,
 - β) το αδίκημα διεπράχθη στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια της απόφασης-πλαίσιο του Συμβουλίου 2008/841/ΔΕΥ της 24ης Οκτωβρίου 2008 για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος¹,
 - γ) το αδίκημα, εσκεμμένα ή λόγω σοβαρής αμέλειας, έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του θύματος,
 - δ) το αδίκημα διεπράχθη με τη χρήση σοβαρής βίας ή προκάλεσε ιδιαίτερα σοβαρή βλάβη στο θύμα.
3. ***Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να διασφαλίζουν ότι το αναφερόμενο στο άρθρο 2 αδίκημα που διαπράττεται από δημόσιους λειτουργούς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.***
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές, οι οποίες μπορούν να συνδυασθούν με έκδοση.

¹ ΕΕ L 300, 11.11.2008, σ. 42.

Άρθρο 5

Ευθύνη νομικών προσώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 τα οποία διαπράττονται προς όφελός τους από οποιοδήποτε πρόσωπο, είτε ενεργεί ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου, το οποίο κατέχει ιθύνουσα θέση εντός του νομικού προσώπου, με βάση:
 - α) την εξουσία αντιπροσώπευσης του νομικού προσώπου, ή
 - β) την εξουσία λήψης αποφάσεων για λογαριασμό του νομικού προσώπου, ή
 - γ) την εξουσία άσκησης ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.
2. Επίσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη και στις περιπτώσεις όπου η απουσία εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή τη διάπραξη αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 προς όφελος του συγκεκριμένου νομικού προσώπου από πρόσωπο που ενεργεί υπό τη δικαιοδοσία του.
3. Η ευθύνη του νομικού προσώπου βάσει των παραγράφων 1 και 2 δεν αποκλείει την ποινική δίωξη φυσικών προσώπων που συμμετέχουν ως αυτουργοί, ηθικοί αυτουργοί ή συνεργοί σε αδίκημα που αναφέρεται στα άρθρα 2 και 3.
4. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ως «νομικό πρόσωπο» νοείται κάθε οντότητα που έχει νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξαιρουμένων των κρατών ή δημοσίων οργανισμών που ασκούν κρατική εξουσία και των δημοσίων διεθνών οργανισμών.

Άρθρο 6

Κυρώσεις εις βάρος νομικών προσώπων

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι το νομικό πρόσωπο το οποίο υπέχει ευθύνη βάσει του άρθρου 5 παράγραφοι 1 και 2 υπόκειται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται χρηματικές ποινές ή πρόστιμα, και, ενδεχομένως, άλλες κυρώσεις, όπως:

- α) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις,
- β) μέτρα προσωρινής ή οριστικής απαγόρευσης της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας,
- γ) θέση υπό δικαστική εποπτεία,
- δ) δικαστική εκκαθάριση,
- ε) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος.

Άρθρο 7

Κατάσχεση και δήμευση

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν σε κατασχέσεις και δημεύσεις των οργάνων και προϊόντων που προέρχονται από ποινικά αδικήματα που περιγράφονται στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 8

Μη άσκηση δίωξης ή μη επιβολή ποινικών κυρώσεων στα θύματα

Τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις βασικές αρχές ***των νομικών συστημάτων τους, λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να παρέχουν στις αρμόδιες εθνικές αρχές τις εξουσίες για μη άσκηση δίωξης ή μη επιβολή*** κυρώσεων σε θύματα εμπορίας ανθρώπων λόγω της συμμετοχής τους σε εγκληματικές δραστηριότητες εφόσον η συμμετοχή αυτή ήταν άμεση συνέπεια του γεγονότος ότι αποτέλεσαν θύματα των αδικημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 9

Ποινική έρευνα και δίωξη

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 δεν εξαρτώνται από μήνυση ή καταγγελία του θύματος και ότι η ποινική διαδικασία μπορεί να συνεχιστεί ακόμα και αν το θύμα αποσύρει την κατάθεσή του.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν, ***εφόσον τούτο οφείλεται στο χαρακτήρα του αδικήματος***, ότι τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 διώκονται για ικανό χρονικό διάστημα μετά την ενηλικίωση του θύματος.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα πρόσωπα, οι μονάδες ή οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3, τυγχάνουν της ανάλογης επιμόρφωσης.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τεθούν στη διάθεση των προσώπων, μονάδων ή υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την ποινική έρευνα και δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3, αποτελεσματικά εργαλεία έρευνας, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται κατά του οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων.

Άρθρο 10

Δικαιοδοσία

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ***ώστε*** να θεμελιώσουν τη δικαιοδοσία τους για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 όταν:
 - α) το αδίκημα διαπράττεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει στο έδαφός τους, ή
 - β) ο δράστης του αδικήματος είναι υπήκοος του ■ .
2. ***Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με την απόφασή τους να θεμελιώσουν περαιτέρω δικαιοδοσία για τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 τα οποία έχουν διαπραχθεί εκτός του εδάφους τους, π.χ. όταν:***

- α) το αδίκημα διαπράττεται εναντίον υπηκόων του ή προσώπων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, ή
- β) το αδίκημα διαπράττεται προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στο έδαφος του, ή

γ) ο δράστης έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους. ■

3. Για την ποινική δίωξη των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 που διαπράττονται εκτός του εδάφους του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, **κάθε κράτος μέλος λαμβάνει, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β), και δύναται να λάβει, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, τα αναγκαία μέτρα** προκειμένου να εξασφαλίσει ότι η δικαιοδοσία του δεν εξαρτάται από τον όρο ότι:

- α) οι συγκεκριμένες πράξεις συνιστούν ποινικά αδικήματα στον τόπο που διαπράχθηκαν, ή
- β) ποινική δίωξη μπορεί να κινηθεί μόνο μετά από μήνυση του θύματος στον τόπο τέλεσης του αδικήματος ή καταγγελία προερχόμενη από το κράτος στο έδαφος του οποίου διαπράχθηκε το αδίκημα.

Άρθρο 11

Παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα εμπορίας ανθρώπων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα πριν, κατά τη διάρκεια και για κατάλληλο χρονικό διάστημα μετά το πέρας της ποινικής διαδικασίας, ώστε να τους δώσουν τη δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους που καθορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ, καθώς και στην παρούσα οδηγία.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι παρέχεται συνδρομή και στήριξη σε ένα πρόσωπο αμέσως μόλις οι αρμόδιες αρχές έχουν **βάσιμους** λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί εις βάρος του συγκεκριμένου προσώπου κάποιο εκ των αδικημάτων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι η παροχή συνδρομής και στήριξης σε θύμα δεν εξαρτάται από την προθυμία του θύματος να **συνεργαστεί σε ποινική έρευνα, δίωξη και δίκη με την επιφύλαξη της οδηγίας 2004/81/ΕΚ ή παρόμοιες εθνικές ρυθμίσεις.**
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συσταθούν κατάλληλοι μηχανισμοί που αποβλέπουν στον έγκαιρο εντοπισμό θυμάτων και στην παροχή συνδρομής και βοήθειας σε αυτά, σε συνεργασία με τις σχετικές οργανώσεις στήριξης.
5. Τα μέτρα συνδρομής και στήριξης που αναφέρονται **στις παραγράφους 1 και 2** παρέχονται μετά από προηγούμενη ενημέρωσή τους και συναίνεσή τους και περιλαμβάνουν τουλάχιστον **επίπεδα** ζωής ικανά να εξασφαλίσουν τη διαβίωση των θυμάτων με μέτρα όπως **η παροχή** κατάλληλης και ασφαλούς στέγης και υλική βοήθεια καθώς και ιατρική περίθαλψη

συμπεριλαμβανομένης και της ψυχολογικής βοήθειας, παροχή συμβουλών και ενημέρωση, υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας κατά περίπτωση ■ .

6. *Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 5 καλύπτουν, κατά περίπτωση, πληροφορίες ως προς την περίοδο περίσκεψης και ανάκαμψης δυνάμει της οδηγίας 2004/81/ΕΚ, και πληροφορίες ως προς τη δυνατότητα παροχής διεθνούς προστασίας δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους¹ και της οδηγίας 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα² ή δυνάμει διεθνών πράξεων ή άλλων συναφών εθνικών ρυθμίσεων.*
7. Τα κράτη μέλη **μεριμνούν** για τα θύματα με ειδικές ανάγκες, *που προκύπτουν ειδικότερα από εγκομοσύνη, την κατάσταση της υγείας, αναπηρία, διανοητικές ή ψυχολογικές διαταραχές, ή σοβαρές μορφές ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας.*

Άρθρο 12

Προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και διαδικασίας

1. Τα μέτρα προστασίας που αναφέρονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επί πλέον των δικαιωμάτων που καθορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ.
2. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν πρόσβαση **χωρίς καθυστέρηση** ■ σε νομικές συμβουλές και, **ανάλογα με τον ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη**, σε νομική εκπροσώπηση, μεταξύ άλλων και για την απαίτηση αποζημίωσης. Οι νομικές συμβουλές και η νομική εκπροσώπηση πρέπει να παρέχονται δωρεάν εφόσον το θύμα δεν διαθέτει επαρκείς οικονομικούς πόρους. ■
3. ■ Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων τυγχάνουν της δέουσας προστασίας βάσει ατομικής αξιολόγησης κινδύνου, μεταξύ άλλων έχοντας πρόσβαση σε προγράμματα προστασίας μαρτύρων ή άλλα παρόμοια μέτρα, αν χρειάζεται και σύμφωνα με τους λόγους που ορίζονται από τις εθνικές νομοθεσίες και διαδικασίες.
4. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης, και λαμβανομένης υπόψη της ατομικής αξιολόγησης εκ μέρους των αρμόδιων αρχών της προσωπικής κατάστασης του θύματος, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης που αποβλέπει στην αποτροπή επακόλουθης θυματοποίησης, αποφεύγοντας στο μέτρο του δυνατού, και τηρουμένων των κριτηρίων που ορίζονται στην εθνική νομοθεσία καθώς και της εξουσίας εκτίμησης, της πρακτικής και των κατευθύνσεων των δικαστηρίων, τα ακόλουθα:
 - α) κάθε άσκοπη επανάληψη συνεντεύξεων κατά το στάδιο της διερεύνησης, δίωξης και εκδίκασης,
 - β) κάθε οπτική επαφή μεταξύ θυμάτων και εναγομένων συμπεριλαμβανομένης της κατάθεσης, όπως π.χ. σε συνεντεύξεις και σε κατ' αντιπαράσταση εξέταση,

¹ ΕΕ L 304, 30.9.2004, σ. 12.

² ΕΕ L 326, 13.12.2005, σ. 13.

χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα μέσα, μεταξύ των οποίων και η χρήση της κατάλληλης τεχνολογίας επικοινωνιών,

- γ) κάθε κατάθεση σε δημόσια συνεδρίαση, και
- δ) άσκοπες ερωτήσεις σχετικά με την ιδιωτική ζωή των θυμάτων.

Άρθρο 13

Γενικές διατάξεις για τα μέτρα συνδρομής, στήριξης και προστασίας των παιδιών θυμάτων εμπορίας ανθρώπων

1. Στα παιδιά θύματα εμπορίας ανθρώπων παρέχεται συνδρομή, στήριξη και προστασία **■**. ***Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζονται με γνώμονα το ύψιστο συμφέρον του παιδιού.***
2. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε σε περίπτωση αβεβαιότητας όσον αφορά την ηλικία του θύματος εμπορίας ανθρώπων και όταν υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι πρόκειται περί παιδιού, το εν λόγω πρόσωπο να θεωρείται κατά τεκμήριο παιδί και να αποκτά άμεση πρόσβαση σε συνδρομή, στήριξη και προστασία, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 15.

Άρθρο 14

Παροχή συνδρομής και στήριξης στα θύματα παιδικής ηλικίας **■**

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι ειδικές ενέργειες που προορίζονται να συνδράμουν και να στηρίζουν τα παιδιά που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στο πλαίσιο της φυσικής και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασής τους, θεσπίζονται μετά από ατομική εκτίμηση της προσωπικής κατάστασης καθενός παιδιού θύματος, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την άποψή του, τις ανάγκες του και τις ανησυχίες του ***με σκοπό την εξεύρεση μόνιμων λύσεων για το παιδί. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τα κράτη μέλη παρέχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση σε θύματα παιδικής ηλικίας και σε παιδιά θυμάτων, στα οποία παρέχεται συνδρομή και στήριξη σύμφωνα με το άρθρο 11 της παρούσας οδηγίας, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.***
2. ***Τα κράτη μέλη διορίζουν κηδεμόνα ή εκπρόσωπο για το παιδί που είναι θύμα εμπορίας ανθρώπων, μόλις αυτό χαρακτηριστεί από τις αρχές ως θύμα όταν, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, οι δικαιούχοι της γονικής μέριμνας λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του παιδιού, αποκλείονται από τη διασφάλιση του ύψιστου συμφέροντος του παιδιού ή/και από την εκπροσώπηση του παιδιού .***
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, κατά περίπτωση και κατά το δυνατόν, μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν συνδρομή και στήριξη στην οικογένεια του παιδιού που έχει πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων, όταν η οικογένεια ευρίσκεται στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση και κατά το δυνατόν, εφαρμόζουν στην οικογένεια τις διατάξεις του άρθρου 4 της απόφασης-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου.
4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 11.

Άρθρο 15

Προστασία των παιδιών θυμάτων εμπορίας ανθρώπων στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και διαδικασίας

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και διαδικασίας, **ανάλογα με το ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη**, ότι οι **αρμόδιες** αρχές διορίζουν ▯ εκπρόσωπο για το παιδί που έχει πέσει θύμα εμπορίας ανθρώπων, στην περίπτωση που, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, οι δικαιούχοι της γονικής μέριμνας αποκλείονται από την εκπροσώπηση του παιδιού λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του παιδιού θύματος ▯.
2. Τα κράτη μέλη, **ανάλογα με τον ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη**, εξασφαλίζουν ότι τα παιδιά θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν ▯ πρόσβαση **χωρίς καθυστέρηση** σε δωρεάν νομικές συμβουλές και δωρεάν νομική εκπροσώπηση, μεταξύ άλλων και για την απαίτηση αποζημίωσης, **εκτός εάν έχουν επαρκή οικονομική κάλυψη**.
3. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας που αφορά τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3:
 - α) οι συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας πραγματοποιούνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση από τότε που έχουν αναφερθεί τα γεγονότα στις αρμόδιες αρχές,
 - β) οι συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας πραγματοποιούνται, εφόσον είναι αναγκαίο, σε χώρους σχεδιασμένους ή προσαρμοσμένους για τον σκοπό αυτό,
 - γ) οι συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας διεξάγονται από επαγγελματίες εκπαιδευμένους προς τον σκοπό αυτό ή με τη βοήθειά τους,
 - δ) τα ίδια πρόσωπα, εάν αυτό είναι δυνατόν και κατά περίπτωση, διεξάγουν όλες τις συνεντεύξεις με το θύμα παιδικής ηλικίας,
 - ε) ο αριθμός των συνεντεύξεων είναι όσο το δυνατόν πιο περιορισμένος και οι συνεντεύξεις διεξάγονται όπου αυτό είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς των ποινικών διαδικασιών,
 - στ) το θύμα παιδικής ηλικίας μπορεί να συνοδεύεται από τον εκπρόσωπό του ή, κατά περίπτωση, ένα ενήλικα της επιλογής του, εκτός αν έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση για το αντίθετο σχετικά με αυτό το πρόσωπο.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι, στο πλαίσιο ποινικής έρευνας σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3, όλες οι συνεντεύξεις με τα θύματα παιδικής ηλικίας ή, κατά περίπτωση, εκείνες που ο μάρτυρας είναι παιδί, μπορούν να μαγνητοσκοπηθούν, και ότι αυτές οι μαγνητοσκοπημένες συνεντεύξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία κατά την ποινική διαδικασία, σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής νομοθεσίας.
5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3, ο δικαστής μπορεί να διατάξει ότι:

- α) η ακροαματική διαδικασία μπορεί να διεξαχθεί χωρίς την παρουσία κοινού, και
- β) το θύμα παιδικής ηλικίας μπορεί να τύχει ακρόασης χωρίς να είναι παρόν, κυρίως με τη χρήση της κατάλληλης τεχνολογίας επικοινωνιών.
6. *Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του άρθρου 12.*

Άρθρο 16

Συνδρομή, στήριξη και προστασία για ασυνόδευτα παιδιά θύματα εμπορίας ανθρώπων

1. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι οι ειδικές ενέργειες που προορίζονται να συνδράμουν και να στηρίζουν τα παιδιά που είναι θύματα εμπορίας ανθρώπων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 14, παράγραφος 1, συνεκτιμούν τις προσωπικές και ειδικές περιστάσεις των ασυνόδευτων παιδιών θυμάτων.*
2. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα με σκοπό την εξεύρεση μόνιμων λύσεων που βασίζονται σε μεμονωμένη αξιολόγηση των βέλτιστων συμφερόντων των παιδιών.*
3. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι, κατά περίπτωση, ορίζονται κηδεμόνες σε ασυνόδευτα παιδιά θύματα εμπορίας ανθρώπων.*
4. *Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι, στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και διαδικασίας, ανάλογα με τον ρόλο των θυμάτων στην οικεία δικαιοσύνη οι αρμόδιες αρχές διορίζουν αντιπρόσωπο για το παιδί όταν είναι ασυνόδευτο ή αποχωρισμένο από την οικογένειά του.*
5. *Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των άρθρων 14 και 15.*

Άρθρο 17

Αποζημίωση των θυμάτων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα εμπορίας ανθρώπων έχουν πρόσβαση σε υφιστάμενα προγράμματα αποζημίωσης θυμάτων εγκλημάτων βίας εκ προθέσεως.

Άρθρο 18

Πρόληψη

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα *όπως εκπαίδευση και κατάρτιση* για την αποθάρρυνση *και μείωση* της ζήτησης που ευνοεί όλες τις μορφές εκμετάλλευσης που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων.
2. Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε κατάλληλες ενέργειες *και μέσω του Διαδικτύου*, όπως ενημερωτικές εκστρατείες και εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, προγράμματα έρευνας και εκπαίδευσης, ενδεχομένως σε συνεργασία με τις *σχετικές* οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών *και άλλους ενδιαφερομένους φορείς*, με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και τον περιορισμό του κινδύνου που υφίσταται για τα άτομα, και ιδιαίτερα τα παιδιά, να πέσουν θύματα εμπορίας ανθρώπων.
3. Τα κράτη μέλη προωθούν την τακτική επιμόρφωση των λειτουργών που ενδέχεται να έλθουν σε επαφή με θύματα και δυνητικά θύματα *εμπορίας ανθρώπων*, συμπεριλαμβανομένων των αστυνομικών που εργάζονται στην πρώτη γραμμή, ■ με σκοπό να τους δοθεί η δυνατότητα να εντοπίζουν και να αναλαμβάνουν τα θύματα και τα δυνητικά θύματα της εμπορίας ανθρώπων.

4. **Προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη η πρόληψη και η καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων αποθαρρύνοντας τη ζήτηση**, τα κράτη μέλη εξετάζουν το ενδεχόμενο λήψης μέτρων για την ποινικοποίηση της χρήσης υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της εκμετάλλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 2 εφόσον ο χρήστης γνωρίζει ότι το πρόσωπο που παρέχει τις υπηρεσίες είναι θύμα ενός εκ των αδικημάτων που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο.

Άρθρο 19

Εθνικοί εισηγητές ή ισοδύναμοι μηχανισμοί

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τον διορισμό εθνικών εισηγητών ή τη δημιουργία άλλων ανάλογων μηχανισμών. Τα καθήκοντα των μηχανισμών αυτών περιλαμβάνουν τη διεξαγωγή εκτιμήσεων σχετικά με τις τάσεις ως προς την εμπορία ανθρώπων, τη στάθμιση των αποτελεσμάτων των ενεργειών κατά της εμπορίας, **καθώς και της συγκέντρωσης στατιστικών στοιχείων σε στενή συνεργασία με τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό**, καθώς και την υποβολή αναφορών **■**.

Άρθρο 20

Συντονισμός της στρατηγικής της Ένωσης όσον αφορά την εμπορία ανθρώπων

Για να συμβάλουν στη συντονισμένη και ενοποιημένη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της εμπορίας ανθρώπων, τα κράτη μέλη διευκολύνουν τα καθήκοντα του Συντονιστή Δράσης κατά της Εμπορίας (ΣΔΕ). Ειδικότερα τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στον ΣΔΕ τις πληροφορίες που εμφανίζονται στο άρθρο 19, βάσει των οποίων ο ΣΔΕ συμμετέχει στη σύνταξη έκθεσης από την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται στις ενέργειες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Άρθρο 21

Αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ

Η απόφαση-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων **αντικαθίσταται από την παρούσα πρόταση αναφορικά με τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην έκδοση της παρούσας οδηγίας**, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών ως προς τις προθεσμίες μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία.

Αναφορικά με τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην έκδοση της παρούσας οδηγίας, οι παραπομπές στην **■** απόφαση-πλαίσιο θεωρούνται ως παραπομπές στην παρούσα οδηγία.

Άρθρο 22

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο ...* **■**
2. **Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων για τη μεταφορά στην εθνική τους νομοθεσία των υποχρεώσεων που τους επιβάλλονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας.**

* EE: να προστεθεί η ημερομηνία: δύο έτη από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας οδηγίας.

3. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν **τα** εν λόγω **μέτρα**, αυτά περιέχουν ή συνοδεύονται από παραπομπή στην παρούσα οδηγία κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 23 Υποβολή εκθέσεων

1. **■** Η Επιτροπή, **το αργότερο ... ***, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση **στην οποία αξιολογείται το κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία, περιλαμβανομένης και της περιγραφής της δράσης που αναλαμβάνεται δυνάμει του άρθρου 18, παράγραφος 4, συνοδευόμενη, αν χρειάζεται, από νομοθετικές προτάσεις.**
2. **Η Επιτροπή, το αργότερο ... ***, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, **στην οποία αξιολογούνται οι επιπτώσεις των υφιστάμενων εθνικών νομοθεσιών βάσει των οποίων ποινικοποιούνται οι χρήστες υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της εκμετάλλευσης εμπορίας ανθρώπων περί πρόληψης της εμπορίας ανθρώπων, και η οποία συνοδεύεται, ενδεχομένως, από κατάλληλες προτάσεις.**

Άρθρο 24 Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την **■** ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 25 Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις συνθήκες.
...,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος

* *ΕΕ: να προστεθεί η ημερομηνία: δύο έτη από την προθεσμία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.*

* *ΕΕ: να προστεθεί η ημερομηνία: τρία έτη από την προθεσμία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.*